

Izhaja vsak delavnik popoldne

NOVIČAS

Uredništvo in upravnštvo v Kopitarjevi ulici št. 6 — telefon uredništva št. 50 — telefon upravnštva št. 328

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 240.—
za pol leta K 120.—

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 60.—
za en mesec K 20.—

V upravi stane mesečno K 18.—

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Posamezna številka stane K 1.40

Nočejo reda!

Eden prvih pogojev za pravilen razvoj gospodarskega življenja v moderni državi je reden, točen promet. Železnice so za gospodarstvo glavne žile dovodnice in odvodnice, od njihovega pravilnega delovanja je v veliki meri odvisno dobro ali slabo stanje celokupnega gospodarskega telesa. To je otipljiva resnica, ki bi jo bilo odveč še podrobneje dokazovati. Ravno tako jasna in otipljiva resnica je pa tudi, da je reden promet odvisen v prvi vrsti od ljudi, ki ga vodijo — od ministra pa do zadnjega prožnega delavca. Od teh je potem odvisna skrb za materialne potrebščine: lokomotive, vozove, pragove, premog itd. Prva stvar pri prometu je torej strokovno znanje, sposobnost in dobra volja ljudi, ki so jim poverjene železnice.

Kar tiče sposobnosti na vodilnih mestih našega prometa, vemo, da je tu tista gnojna točka, ki slabi ves prometni organizem. Na prvih mestih sede ljudje, ki jih je spravila tjakaj politika, ne pa strokovnjakstvo. Tako se godi potem vse doli do zadnjega boljšega mesta: namesto da bi odgovornejša, vodilna mesta zavzemali strokovno sposobni ljudje, jih dobivajo politični kričarji in petoljci. Samo najtežja in najslabše plačana mesta ostajajo sposobnim in poštenim ljudem.

Ni čuda, da se vse to masčuje in da je naš promet prišel ob takih razmerah na psa. Ljudje, ki imajo danes jugoslovansko državo v rokah, so pač vzrasli v razmerah, v katerih je bilo gospodarstvo čisto enostavno; par železniških prog je zadohtovalo, da je vsako leto izvozilo deželne pridelke. Od uvoza je bila pretežna večina prebivalstva agrarne dežele skoroda dočela neodvisna. Prometno vprašanje zato v nekdanji Srbiji ni bilo tako važno.

V novi državi so seveda razmere iz temeljev drugačne. Tu imamo sedaj državo z modernimi gospodarskimi pogoji in zahtevami. Za to dejstvo pa starim srbskim politikom nedostaje pogleda in umevanja. Odtod vsa naša mizerija.

Nad vse značilno za nepojmljivo kratkovidnost naših krmilarjev je njihovo zadržanje nasproti zahtevam železničarstva. Po vseh demokratičnih državah so se vlade požurile, da uredijo železničarsko vprašanje in zadovolje železničarje, kolikor največ mogoče. Vedele so, da se da le od gnotno zagotovljenega in zadovoljnega železničarja pričakovati, da se bo posvetil in žrtvoval v svoji službi tako, kakor ta težka služba brezpogojno zahteva. Samo pri nas mislijo državniki, da se da prometno in železničarsko vprašanje reševati s trmoglavostjo, zvitorepostjo in praznimi obljubami. Samo naši državniki mislijo, da se smejo iz železničarskega stanu, ki je v moderni državi eden najvažnejših, norčevati.

V naši državi se trosi denar na pergizosa, kjer gre za zunanji sijaj, tu pa, ko gre za to, da se velevažnemu železničarskemu stanu zagotovi primeren obstoj, ko gre za najobčutnejše gospodarske koristi celokupnosti — za zagotovitev rednega prometa, tu pa se šteti in skopari kakor pri kakem umazanem in zarukanem vaškem skopuhu.

Ali so si gospodje krmilarji na jasnem, koliko bi državo stal morebiten, čeprav čisto kratek železniški štrajk? Ali nimajo v porodici nobenega, ki bi jim ogromno škodo, ki jo bo trpelo celokupno gospodarstvo, na prstih seštel? Ali ti krmilarji ne vedo, koliko nam bi tak štrajk škodoval tudi v moralnem oziru na znotraj in zunaj? Ali se ti gospodje na svojih visokih mestih ne domislijo, kako malo se ravno v dnech, ko s tako vneto pripravljajo vse potrebno za veseli dogodek, tičoč se najvišjega činitelja v državi, spodobijo, da en cel velik stan tirajo s svojo velikaško brezobzirnostjo in krutostjo v obup? Ali ti gospodje res nočejo v državi reda in dela, ampak kaos, da morejo v njem zase ribariti?

DANAŠNJA PREDBORZA.

Zagreb, 1. febr. (Izv.) Kurzi današnje predborze: Berlin 153, Italija 14—14.10, London 1302, Pariz 23.25, Praga 593—597, Dunaj 3.75.

Zürich, 1. febr. (Izv.) Berlin 2.54, Holandsko 189.40, Newyork 513, London 21.94, Pariz 42.50, Italija 23.40, Praga 9.90, Budimpešta 0.76, Zagreb 1.65, Varšava 0.16, Dunaj 0.17, avstr. žig. krone 0.08.

Grozeče stanje našega prometa.

Belgrad, 1. febr. (Izv.) Stanje naših železnic je naravnost obupno in se od dne do dne slabša. Pri vsej mizeriji in pomanjkanju prometa je promet vendar še kolikor toliko funkcioniral, zadnje dni pa je padel po vseh pokrajinah sneg in je na mnogih progah promet popolnoma zastal. V kolikor pa vlaki vozijo, imajo velikanske zamude. Načelnik belgrajske postaje je javil ministrstvu za promet, da so pošle vse zaloge premoga in da bo prisiljen vstaviti ves promet. Po raznih postajah v Srbiji je obtičalo nad 3000 vagonov raznega blaga, ki ga vsled pomanjkanja premoga ne morejo spraviti naprej.

Razprava proti komunistom v Beogradu.

Izjave obtožencev o razmerah v zaporih.

Belgrad, 1. februarja. (Izv.) Razprava proti komunistom je bila vsled pravoslavnih praznikov prekinjena in se je ta teden zopet nadaljevala. Dosedaj so bili zaslišani že večinoma vsi obtoženci, ki vsi zanikajo krivdo, obenem pa obtožujejo stražnike, da so jih topli in z nami ravnali skoraj nečloveško. Posebno podporočnik Vukoman se je odlikoval v tem poslu.

Poslanec Nikola Kovachević je obtožen, da je iniciator atentata in da je ustanavljal teroristične organizacije. On zanika, da bi nagovarjal Stejića k atentatu. Na vprašanje, kako si je mislil uresničenje komunističnega programa, je odgovoril: »Cilj je spremenitev sedanjega družabnega režima s pomočjo delavskega razreda. Če pa nastopi revolucija, ni treba zato delati krivim delavcem, ampak one, ki danes vladajo in vstvarjajo državne deficite.« Obznanje on ne smatra za zakon, temveč za navaden plakat in je zato kljub njej nadaljeval s svojo komunistično agitacijo.

Poslanec Vladimir Čopić, časnikar in pravnik iz Senja, je obtožen, da je nagovarjal Stejića in druge k atentatu in da se je udeležil sestanka 26. junija v Novem Sadu, ko je bilo sklenjeno, da se izvrši atentat. Čopić odločno zanika, da bi bil sploh kedaj govoril o atentatu. 26. junija pa se je vozil v Zagreb in toraj ni mogel biti v Novem Sadu, ki ga še nikdar ni videl. Že v preiskavi je navedel več prič, ki lahko izpovejo, da se je 26. junija vozil v Zagreb. Sodišče pa jih ni hotelo zaslišati. Opisuje, kako slabo se jim je godilo v zaporu. Na

njihove pritožbe je prišel pregledovat njih položaj sam Pribičević, toda od tega dne se jim je godilo še slabše.

Poslanec Filipović, profesor iz Belgrada, opisuje značaj komunistične stranke in zanika, da bi komunistična stranka propovedovala krvavo revolucijo.

Od ostalih obtožencev sta zanimivi izjavi Čeha Kolaček in Lazarević a. Kolaček je pretepel poročnik Vukoman s bikovko, nato pa so ga postavili v dimnik, ed koder je dobro slišal javkanje neke žene, ki so jo tolkli. Bil je zaslišan petkrat, dočim stoji v protokolu, da je bil zaslišan sedemkrat in se v njem navajajo stvari, ki jih nikdar ni priznal. Lazarević je bil konfrontiran s Čzakijem, vendar tako, da je bil obrnjen s hrbtom proti njemu, na kar so vprašali, če ga pozna, dasiravno ga ni videl. Obtožencu Valenti je orožnik izbil zob in so mu poplili skoraj vse brke.

Včeraj so bili zaslišani ostali obtoženci. Obtoženec Staneković zanika vsako krivdo, obtoženka Klara Libisch izpoveduje, da jo je poročnik Vukoman prisilil, da je popila en liter žganja, na kar je morala podpisati zapisnik. Državni pravnik je nato pripomnil: In vinum veritas, na kar ga je zagovornik zavrnil, da se naj najpreje nauči latinsko.

Mihajlović je bil tudi aretiran in so ga v zaporu topli, poročnik Vukoman pa ga je z gorečo cigareto opeknel po obrazu. Nato so bile zaslišane razne priče, na kar je bila razprava preložena.

Agrarna reforma na Bolgarskem.

Sofija, 1. februarja. (Izv.) Sobrajanje je sprejelo zakon v agrarni reformi. Po tem zakonu ne bo posameznik smel imeti več

kot 4 ha zemljišča, rodbina pa ne več kot 30 ha.

Trgovinska pogodba z Nemčijo.

Belgrad, 31. januarja. Predsednik dr. Rbar je otvoril sejo ob 17.05. Na vprašanje poslanca Milana Pribičevića je predsednik odgovoril, da bo v bodoče ukrenil vse potrebno, da bodo ministri na interpelacije odgovarjali. Posl. Ivaniću pa je odgovoril, da bo odbor za poslovniki končal svoje delo do 10. svečana.

Skupščina je prešla nato na začasno trg. pogodbo med Jugoslavijo in Nemčijo. Po prečitaniu poročila je minister dr. Spaho utemeljeval potrebo le-te. Naš izvoz, obstoječ večinoma v zelju, suhih slivah in mesu, je znašal leta 1920, polovico vsega izvoza, uvažali pa smo predvsem industrijske izdelke. Trpeli smo škodo prvič radi posrednega prometa, vsled česar smo morali plačevati visoke vsote za posredovanje, drugič pa zato, ker smo morali plačevati blago v tujih valutah, kar je v ostalem zelo slabo vplivalo na kurz dinarja. Glede načrta samega pravi, da nima tarifnega dela, niti odločb o etabliranju tujcev in prednost, da so odpadle vse odredbe o kompenzacijah in kontingentih ter da sme min. za trgovino po potrebi prepovedati uvoz ali izvoz gotovih predmetov.

Posl. Jug. kluba Iv. Brodar je izjavil: »V imenu jugoslovanskega kluba mi je čast izjaviti z ozirom na predlog trgovinske pogodbe z Nemčijo, da se s tem strinjamo, v kolikor je to koristno našim kmetom, delavcem, obrtnikom in naši industriji. Glede dobre izvedbe te pogodbe pa pripominjamo, da primanjkuje organizacije trgovine in prometne službe, ki bi se morala čim prej urediti v sporazumu z ministrstvom za zunanje stvari. V ostalem smo prepričani, da ne bo sedanja vlada izvedla te pogodbe, kakor bi bilo potrebno, in da bo tudi v onih stvareh, ki jih je sprejela, šikanirala trgovino s svojimi carinskimi odredbami. Radi

tega, ker nimamo zaupanja v vlado, bomo glasovali proti.«

Zemljoradniki so izjavili, da bodo glasovali za pogodbo, socialisti Divac pa je dejal, da bi bil moral pogodbo izvesti že Stojan Protić, ko je bil na vladi. Protić je odgovoril, da je bila za časa njegove prve vlade pogodba z Nemčijo nemogoča vsled notranje-političnega položaja, za časa druge vlade pa nosi odgovornost demokratska stranka s socialisti vred, ki so z brezvestno obstrukcijo onemogočili vsako stvarno delo vlade. Boj za kvorum je še vsem v spominu. — Po govoru poslanca Brandnerja je prišla zbornica na glasovanje. Oddanih je bilo 157 glasov za, 14 glasov pa proti. Pri glasovanju o posameznostih so bili sprejeti vsi členi brez pripombe, le pri členu 16. so glasovali Jug. klub in socialisti proti, ker je ta člen nejasen. Tretje glasovanje je izkazalo 156 glasov za, a 14 proti, nakar je predsednik izjavil, da je pogodba sprejeta. Jugoslov. klub je glasoval proti. Prihodnja seja je določena na 1. svečana ob 16.

Jadranska plovitva.

Split, 30. januarja. Odposlanci parobrodskih družb »Ungaro-Croata«, »Dalmacija«, »Dubrovačka Plovitba«, »Avstro-hrvatsko« in »Senjsko parobrodarsko društvo« so na sestanku v Bakru sklenili fuzijo v eno družbo, ki se bo imenovala »Jadranska Plovitba«. Določile so se v.e modalitete, da se do 1. marca vršijo zbori teh družb, da odobrijo to fuzijo in izvedejo likvidacijo obstoječih družb. Nova družba bo razpolagala z 80 parniki in bo opravljala parobrodarsko službo na naši obali, pa tudi progno v Trst, Bar in eventuelno tudi v Albanijo in Grčijo.

Mezdno gibanje rudarjev.

V SENTJANSKEM PREMOGOVNIKU.

Razmere v šentjanskem premogovniku osvetljuje dvanedevna razprava, ki se je vršila te dni na vladi. Podjetnik rudnika v St. Janžu g. Jakil je sklenil lani meseca januarja z delavstvom mezdno pogodbo. To pogodbo je g. Jakil prvič kršil lani meseca junija, ko je delavstvu v nekaterih točkah znižal prejemke. Drugič pa je bila kršena pogodba po g. Jakilu meseca januarja letos. Delavstvo je imelo po pogodbi pravico, prejemati od g. Jakila hrano po znižani ceni. Sedaj pa je podjetje to ukinilo, vsled česar je bilo delavstvo ravno ob času naraščajoče draginje občutno prizadeto.

Začelo se je mezdno gibanje, ki se je danes končalo s poravnavo na vladi. Podjetje se je zgovarjalo, češ da je moralo večjo zalogo blaga prodati po nižji ceni, vsled česar je moralo to popraviti. Ugotovilo pa se je, da so te zaloge ležale že dolgo časa, za podjetje čisto brezplodno; da je sedaj to zalogo podjetje spravilo v denar, to pomeni celo dobiček in ne izgubo. Ugotovilo se je tudi, da podjetje ne ukrene ničesar, da bi se oddajal tako očičšen premog, kakor to kupci zahtevajo.

Podjetje je bilo pri pogajanjih trdo ter se je očitno zanašalo na pomoč vlade in njenega sistema. Poleg ljubljanskih zastopnikov vlade in rudarskega glavarstva je bil navzoč tudi zastopnik belgrajske vlade. Zastopniki vlade so se sklicevali na vladne instrukcije: znižanje plač, zvišanje produkcije itd.

Zastopnik podjetja je končno podal izjavo, da je pripravljen z denarjem pokriti diferenco, ki je nastala delavstvu vsled ukinjene oddaje cenih živil. Ta diferenca znasa mesečno 140.000 kron. Zastopniki delavstva pa so ugotovili, da znaša za delavstvo ta diferenca 570.000 K na mesec, za vsakega rudarja celih 1100 K! Zahtevali so, da podjetje to celo diferenco delavstvu poravnava. Pogajanja so bila na tem, da se razbijejo in da delavstvo sprejme boj s podjetjem in celim vladnim sistemom. Končno je prišlo do poravnave, da bo od 5. februarja letos dalje podjetje vsakemu rudarju na dan plačevalo po 20 K več kakor plačuje sedaj, da tako deloma (približno polovico) pokrije diferenco. Delavstvu ni preostalo v ožgled razmeram, ki se v njih nahajamo, drugega, nego da to poravnavo sprejme. Nova pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

Pogajanja je v imenu rudarjev vodila Rudarska zveza (JSZ).

Pogajanja z Italijo.

Belgrad, 1. febr. (Izv.) V zadnjem času so se pogajanja med našo državo in Italijo nadaljevala. Včeraj je ministrski predsednik Pašić sprejel italijanskega poslanika v Belgradu Manzoniya. Kakor je naš poročevalec izvedel iz zanesljivega vira, je bila ta avdienca v zvezi z izpraznitvijo III. cone, ki bi jo glasom rapalske pogodbe morala Italija že davno izprazniti.

Bratova tajnost!

Povest iz irske zgodovine. Prevel M. R.

(Dalje.)

»Da se rajši v senco vležete kakor delate, to že rad verjamem,« je rekel. »He, Macrin, pijva še enega! Na zdravje!« Hlapec je izpraznil svoj kozarec. Oskrbnik, sloneč ob mizi, kjer se je točilo, je pomignil in krčmar je steklenici zopet napolnil.

»Da, če pa človek tudi rad dela,« je odgovoril Macrin, »vendar ne more biti nikomur po volji, če mu je gospodar vedno in povsod za petami. Človek potrebuje tudi počitka.«

»Resnica! Človek vendar ni stroj, ki mora molčati, ko ga kdo maže. Tako fino žganje dá kostem zopet moči. Pij, Macrin!«

»Čas bo,« je rekel in pogledal na stensko uro.

»Ah kaj, za četrte ure sem ali tja. Župnik itak ne preži, kdaj boš prišel.«

»Ne, on nima časa. Par dni je že kar dobro. Pa kdo ve, kako dolgo bo to trajalo!«

»Zato moraš priložnost porabiti. To-

Politični dogodki.

+ Za naše vojake. Poslanec Jugoslovanskega kluba prof. Sušnik je stavil na vojnega ministra odločno vprašanje zaradi slabega postopanja z našimi rekruti. Panta je so se ravno za božič cel teden vozili po železnici na svoja mesta, in sicer v nezakurjenih vagonih. V vojašnicah so morali tri tedne hoditi v lastni obleki, spati na golih tleh in v nezakurjenih sobah. Nesnaga po vojašnicah je strašna, naši fantje morajo pasti uši. Hirana je nezadostna in slaba, postopanje surovo. Poslanec zahteva, naj vojn. minister takoj ukrene potrebno, da se te nedopustnosti odpravijo in odredi naj strogo preiskavo o doseganih krivicah.

+ Živel mir! Šef grškega generalnega štaba, general Decsmanis se je pripeljal včeraj z grškim prestolonaslednikom na povratku iz Rumunije v Beograd ter posetil min. za vojno Vasića in načelnika gen. štaba Pešića. Temu obisku se pripisuje velik pomen z ozirom na bližajočo se vojaško konvencijo med Grško in Jugoslavijo. — Tako! Parlament ne ve o tem ničesar, poslanci ničesar, iz Sušnikovega govora je znano samo dejstvo, da v Grčiji Jugoslovane neznosno preganjajo, gospodje z rdečimi portami na hlačnicah pa sklepajo vojaško pogodbo. Če so že take potrebne, naj jih vsaj sklene parlament!

+ Med Bunjevci. Minolo nedeljo se je vršil v Somboru velik shod bunjevsko-šoklanske siranke. Na shodu so govorili poslanci dr. Korosec, Evetović in Blaško Rjčić. Udeležba je bila ogromna. Ljudstvo je izvajanjem poslanecv burno pritrjevalo. Posebne ovacije so zborovalci prirejali dr. Korosecu. Bunjevci so sklenili, da bodo čim tesneje organizirali svoje vrste in da mora njihova stranka tudi v bodoče hoditi skupaj s Hrvatsko in Slovensko ljudsko stranko. Shoda so se udeležili tudi zastopniki Nemcev in Mažarov, ki so izjavili, da bodo sodelovali z Bunjevci.

+ Neznosna politična razmera v Vojvodini. »Slobodna Tribuna« prinaša dopis iz Subotice o političnih razmerah v Vojvodini. Vse oblasti se je polastila radikalna stranka, ki tu očito izpoveduje velsrbsko misel in brezobzirno zatira vse, kar se tej misli ne pokori. Latinska so ne dovoljuje niti Bunjevci, ker je to »mađarsko pismo«; pravopis mora biti brezpogojno ekavski t. j. srbski; vsi izrazi, ki jih ne govori belgrajska ulica, so obsovani, ker so »hrvatski«. Katoliška vera velja za mađarsko in nemško, zato noben katoličan ne sme priti na kako višje službeno mesto. O Hrvatih se tu sploh govori kot o neslovanih ali pa se sploh zanika njihov obstoj, Slovence pa imenujejo »slovenske čifute« — žide. Ob slavnostnih prilikah se nobena oblast ne upa izobesiti državne zastave, ker bi prišel njen voditelj v nevarnost, da ga radikalci proglašajo za sovražnika Srbov in države. Tako je to naše jugoslovansko bratstvo in edinstvo v praksi. Drug dru-

rej, materi še vedno nič boljše? Bo mogoče nevarno?« je vprašal Peacock zvit.

»To ne vem. Pater Fitz-Roy nič ne govori o tem.«

»Včeraj je bil zdravnik pri nas,« se je vmešal sedaj krčmar vmes. »Vprašal sem ga, kako je materi. Odgovoril mi je, da je hudo razburjena in da se še ne da dognati, kako se izide. Pa ona je močne narave in jo upa spraviti zopet na noge.«

»Hm, tako, tako,« je godrnjal oskrbnik. »Saj se lahko razume, dogodki zadnjih dni, meni se je tako čudno zdelo, saj veste, slučajno jo je prijelo v mojem stanovanju.«

Krčmar je pokimal. »Govorila sva glede travnika ob gozdu. Med govorom se je tako razburila, da je omedlela. Slučaj je nanesel, da je prišel župnik za njo; vedel je namreč, da se ona ne počuti čisto dobro.«

»Mi smo se kar začudili, ko so je pripeljal vaš voz,« je odgovoril krčmar. »No, gotovo, da bom dal ubogo ženo zapeljati domov. Saj smo vendar križjani. Še enega, Macrin! Na njeno zdravje!«

Hlapec je pogledal skozi okno, konj je stal mirno pred vozom. Hugo je plačal ves dolg in Macrin je bil vesel, da je bil gospod oskrbnik z njim nako prijazen in dober. »Vendar ni tako hudo kakor pravijo,« je rekel sam pri sebi.

gemu ne ostajamo ničesar dolžni. Zlo je samo to, da ima politično in upravno oblast v rokah samo eno pleme, ki se more znašati nad obema drugima. Ali bo končno zmagala pamet med nami ali pa bomo zapravljali grunt?

+ Proti monopolu na sol in vžgalce. Poslanec Jugoslov. kluba so v finančnem odboru odločno nastopili za to, da se odpravi monopol na sol in vžgalce. Ta monopol samo podražuje prebivalstvu ta dva nujna predmeta, a država ima pri vsem tem še izgube. Zato je edino pametno, da se ta dva monopola takoj odpravita.

Dnevni dogodki.

— Za izenačenje plač tobačnega delavstva. Poslanec Jugoslovanskega kluba so v finančnem odboru zahtevali, naj se pravilno urede osnovne plače osebja v tobačnih tovarnah in se vse plače izenačijo. Posl. Klek je predlagal, naj se izenačijo draginjske doklade za vse tobačne delavce in nameščence. Predlog posl. Klek je bil sprejet.

— Priprava katol. Sokola v Ameriki na orlovski zlet v Brnu 1922. Tajnik katol. Sokola v Ameriki F. J. Hrubec piše iz Clevelanda: Priprave katoliškega Sokola so sedaj v polnem teku in je upravičena nada, da bode zlet veličasten. Peljali se bomo s posebno ladijo, ki bo odjadrala že na 12. dan meseca maja. Naši bratje, ki pridejo že konec maja, ne nameravajo v domovini pohajkovati, ampak sklenili so, da bodo pomagali pri pripravi. Tudi žele, da bi mogli prirediti telovadne tečaje v češko-slovaški domovini. Da bodo taki tečaji rodili mnogo sadu na obeh straneh, ni treba še posebej povdarjati. Bratje Slovaki so po večini udje slovaškega katol. Sokola v Ameriki.

— Umri je v Kranju trgovec in posestnik Rajko Marončič, sin ugledne Mohorjeve družine. Pokojnik je bil splošno priljubljen in star še le 40 let. N. v. m. p.

— O shodu železničarjev v Zagrebu smo prejeli še naslednje poročilo: V nedeljo dopoldne se je vršil v Zagrebu velik shod železničarjev v Zagrebu, katerega je otvoril podpredsednik koalicije. Na to je podal poročilo o delovanju koalicijskega odbora žel. Bajdak, ki je v lepem govoru razložil križev pot odbora, ki je trkal pri vseh faktorjih, ki pridejo v poštev. Bilo je veliko obljub, toda kakor se vidi nič vsepa. Govorila sta tudi posl. Kopač in Gostinčar. Razni govorniki so izražali veliko nezadovoljstvo napram merodanim faktorjem. Konečno se je sprejela resolucija, v kateri izjavljajo železničarji, da bodo vršili službo strogo po predpisih.

— Neznosna položaj. Iz Siska nam poroča železničar: V Osijeku je zapustilo nad 25 železničarjev vseh kategorij svojo službo, ker ne morejo shajati s plačo, katero dobivajo. Sliši se od več krajev, da mislijo isto storiti tudi drugi tovariši. Jasno je, da železničarsko ministristvo nima umevanja, da je položaj železničarjev katastrofalen. In vendar so prišli z zopetnimi odlegljaji za mesec februar. To lahko postane opasno za naš promet. Vsaka država se trudi, da svoj promet dvigne, da zadovolji svoje uslužbence, pri nas pa ustvarjajo anarhijo, ker jo hočejo imeti, ker jim služi v dosegu njihovih ciljev. Prišli bomo tako daleč, da bo morala še kaka tuja

država narediti red v našem prometnem kaosu.

— Nova podražitev tobaka. V finančnem odboru je napovedal zastopnik drž. monopolov, da se tobak zopet podraži. Poslanec Jugoslov. kluba župnik Klek se je zavzel za to, naj bodo vsaj cenovne vrste tobaka, posebno piparski, izvzete iz podražitve. Njegov predlog je bil sprejet.

— Brzojavna poročila in telefonski govori o stariju povodni so prosti poštas pristojbine. Da se pospeši pomoč krajem, ki jim preti škoda in nevarnost po povodni, je poštno ministristvo na prošnjo ministristva za notranja dela izdalo naslednji odlok: V času opasnega naraščanja vode in v času velikih voda so brzojavke in telefonski pogovori, kateri o tej stvari poročajo, prosti poštnih pristojbin. Take brzojavke smejo oddajati in telefonske pogovore voditi organi upravnih oblasti in pa uslužbenci vodnih zadrug.

— Velika povodeň v vardarski kotlini. Vsled dežja in snega je Vardar silno narasel in preplaval vso kotlino pri Velešu. Mostovi so razrti, istotako velik del železniške proge. Podirajo se tudi slabše zidane hiše. Več vasi je popolnoma pod vodo. Ljudje beže v gore. Mnogo oseb je utonilo, posebno veliko pa živine. V Skoplju se pripravljajo akcija v velikem obsegu.

— Ni slabo očez: »Jugoslovanska Union banka« se je združila z zagrebško »Slavensko banko«. Ravnatelj skupne banke je postal g. A. Praprotnik. Ker je ostal tako prejšnji ravnatelj »Slavenske banke« na čestit, je dobil »revez« - samo »mafenkost«: tri milijone odpravnine. Sedaj pa ta ubogi gospod snuje novo banko, da postane drugič ravnatelj. Ministri so naravnost beradi v primeri z bančnimi ravnatelji. Zato se ne čudimo odporu kapitalističnega sveta zoper socializacijo.

Ljubljanski dogodki.

lj Umri je sinoči po ratki bolezni na Zrinskega cesti št. 5 g. Jožef Tomc, bivši strojarski mojster v 82. letu starosti. Pokopali ga bodo jutri popoldne ob pol 5.

lj Tedenski zdravstveni izkaz Ljubljane od 22. do 28. januarja. — Novorojenki je bilo 18 moških in 12 ženskih, skupaj 30. Umrlo pa je 15 moških in 18 ženskih, skupaj 33. Od teh je bilo 19 domačinov, 14 tujcev. V zavodih jih je umrlo 19. Na življenjski slabosti je umrl 1, na jetiki 3, na pljučnici 2, na možganski kapi 1, na srčni hibi 2, na raku 2, na nalezljivi bolezni 1, nasilne smrti sta umrla dva. Izmed nalezljivih bolezni je prijavljen en slučaj škrlatice, 1 griže in 5 slučajev ospice.

lj Umri so v Ljubljani: Ivan Ivce, čevljar, 46 let. — Fran Dolničar, očuanski učitelj, 76 let. — Gašper Bezlaj, zasebnik, 77 let. — Karel Maraš, duinar, 31 let. — Rok Molek, železničarjev sin, 14 let. — Ivan Svetek, sin zidarskega polirja, 5 mesecev. — Marija Zibnik, žena nočnega čuvaja, 46 let. — Marija Žurga, bivša služkinja, 51 let. — Ivana Šmekar, žena plinarja, sluga, 41 let. — Olga Petrovič, sprevednikova hči, 1 leto. — Ribard Sumil, sin rač. svetnika, 16 let. — Pavla Jagodice, rejenska, 2 meseca. — Janez Mar. duinar, 75 let. — Ana Kraljnik, rejenska, 1 mesec. — Ana Perenta, mešana uboga, 82 let. — Marija Nered, gostilničarjeva žena, 28 let. — Marija Podbevšek, rejenska, 7 mesecev. — Gregor Strle, posestnik, 77 et. — Ivan Krašovec, sin vlakovodje, 1 mesec. — Julija Knez, šivilja, 65 let.

lj Tvrčki Bernatovič je ukradel do sedaj še nezasačen umrovč briljant, vreden 200.000 kron.

lj Tako je! Gorjač Matija je vplnil v noči od ponedeljka na torek v »Union«

trafiko. Očesu postave, ki ga je zapazilo v roki postave, ki ga je »uhvatila«, je izjavil: »Kradel bom, dokler bom živ!« — Imaj tudi humer — uzmovič!

Naša društva.

d Križevniška moška in mladeniška Marijina družba ima jutri na praznik Marijinega očiščevanja (Svečnica) ob 6. zjutraj svetlo mašo s skupnim sv. obhajilom. Pošolski društveni shod to pot izostane, ker se vsi člani udeležijo letnega skupnega zborovanja v Unionu.

d Ljubljana — Sr. Jakob. Današnja telovadba odpade. Prihodnja v petek toba ob pol 8. zvečer. Vsi bratje naj si to vemo na znanje. — Načelnik.

d Krekova prosveta. Zveza uračnic in trg. nastavljenk opozarja vse svoje članice na današnje predavanje, ki ga bo imela ga. dr. Piskernik ob pol 8. zvečer. Prosim točnosti. — P. Videmšek.

d Šišensko prosvetno društvo priredilo v nedeljo dne 5. februarja t. l. predpustnico v gostilni Reininghaus. Vspored bogat Začetek ob 4. uri. Vstopnina znaša en dinar. Vljudno vabi odbor.

Gospodarstvo.

— Češki državni dolgovi znašajo po poročilu posl. dr. Touseka sledeče svoje. Notranji dolgovi 9.6 milijard čK, zunanji dolgovi: Ameriki 928 milj. dolarjev, Angliji 2.4 milj. funtov — poleg tega še obljubljeni 5 milijonski kredit, Italiji 180 milijonov lir, Franciji 128 milijonov frankov ter anantni 750 milijonov zlatih frankov. — To so velike vsote, a vedo še vsaj zanje. Pri nas so se pa razni taki računi — izgubljeni milijoni. Budimpeštanski mlini so v težki situaciji zaradi izvozne politike egrske vlade ter prosijo, naj se jim dovoli izvoz v Češko-slovaško in Avstrijo pa razveljavijo izvozne pristojbine za moko.

— Fuzija praških papirnic s papirno industrijo Olšani se je izvršila te dni. Praške papirnice bodo v bližnji bodočnosti izvedle zvišan, je delniške glavnice s 5 milijoni čK na 8 milijonov čK kron. Emissijski kurs za nove delnice je določen 250 čK. — Fuzija s Olšansko papirno industrijo bo izvedena z veljavo za nazaj od 1. januarja 1922.

Potrebna knjiga je izšla v Ljubljani v založbi Gospodarske pisarne dr. Iv. Černe pod naslovom »Pristojbenik za takšno, sodno in poštno tarifno, ki razpravlja na preko 200 straneh o vseh pristojbinah za obnavljanje z oblastni. Knjižica obravnava v abecednem redu pristojbine pod besedami posameznih poslov, za katere se plačuje taksa, tako da bo posebno dobrodošla županstvom in našim hranilnicam in posojilnicam na deželi, kakor tudi župnim uradom. Stane 12 Din., kot priporočena tiskovina 13.50 Din. in se naroča pri izdajatelju dr. Ivan Černe-tu, Gospodarska pisarna v Ljubljani.

Štite „NOVI ČAS“

Izdaja konzorcij »Novega Časa«. Urednik in odgovorni urednik Franc Kremžar. Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Ali ste že pridobili vsaj po enega novega naročnika?

Tovariši!

Pomnite!

Lišč krščanskega delovnega ljudstva je odvisen le od vaše pomoči in vašega sodelovanja! »NOVI ČAS« je glasilo krščanskega delovnega ljudstva in vaš list!

Ali ste že storili svojo dolžnost?

Ali ste že naročili dnevnik

NOVI ČAS?

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo ter kovaški in črni premog

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Humska ul. 19

Jugoslovanska Union-banka

preje Mariborska eskompina banka

ustanovljena 1. 1872

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobotka, Velikovec

expozitura v Skofjiloki

Aktijski kapital K 30.000.000

Rezerve K 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulanineje.